

Samrådsredogörelse

Tillhörande detaljplan för Hammarspången 1:3 (Waldorfskolan),
Söderköpings kommun

Inledning

En detaljplan reglerar hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Detaljplanen talar om vad du och andra får och inte får göra för byggåtgärder inom planområdet. Under planprocessen får remissinstanser och du som medborgare möjligheten att komma med idéer och synpunkter på planförslaget. För mer information om detaljplaner läs vidare på <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/sa-planeras-sverige/kommunal-planering/detaljplanering/>

Vad är en samrådsredogörelse?

Under planprocessen är det två skeden där remissinstanser och du som medborgare kan komma med synpunkter. Dessa skeden syftar till att samla in synpunkter, önskemål och information som berör planförslaget för att förbättra beslutsunderlaget.

I samrådsredogörelsen redovisar kommunen de synpunkter som kommit in och kommenterar dem. Den är till för att visa vilka ändringar som synpunkterna bidragit till och vilka synpunkter som inte kan tillgodoses och i så fall varför. Samrådsredogörelsen publiceras under det skede i planprocessen som kallas granskning. Ändringar av planförslaget efter samrådet redovisas under **Ändring av planförslaget efter samråd**.

Sammanfattning av samråd

Under samrådet inkom 7 synpunkter från sakägare och remissinstanser.

Detaljplaneförslaget har varit utställt för samråd enligt plan- och bygglagen 5 kap 11§ mellan 2022-03-22 och 2022-04-12. Förslaget remitterades till berörda myndigheter och organisationer enligt sändlista till remissinstanser samt till sakägare/grannar via brev. Förslaget kungjordes på Söderköpings kommuns anslagstavla och hemsida den 2022-03-22. Planen fanns även utställd på kommunens hemsida, i kommunhuset samt Stinsen.

Ändring av planförslaget efter samråd

Kommunen har utifrån inkomna yttranden efter samrådet kompletterat planhandlingarna. Ändringar av redaktionell karaktär och/eller mindre viktiga frågor för detaljplanen redovisas inte här.

Plankarta

- Prickmarken i de västra delarna har utökats till 30 meter från den planerade vägen.
- Planbestämmelse m_2 som innebär att möjlighet till utrymning av byggnader på sida som vetter bort från Europaväg 22 (väster om planområdet) ska säkerställas. Friskluftsintag ska placeras högt och vändas bort från Europaväg 22 (väster om planområdet).
- Planbestämmelserna m_1 och m_2 har utökats gälla över flera ytor än tidigare förslag.

Planbeskrivning

- Miljö kvalitetsnormer för vatten har uppdaterats i planbeskrivningen.
- Resonemang i planbeskrivningen gällande risker kring farligt gods har utvecklats.
- Beskrivning av naturmiljön inom planområdet har utvecklats i planbeskrivningen.
- Beskrivning avseende skred, ras och erosion har förtydligats i planbeskrivningen.
- Planbeskrivningen har tillförts information kring ledningsrätt.

Synpunkter inkomna under samrådet

Under samrådstiden har 7 yttranden inkommit från sakägare och remissinstanser, varav samtliga framförde synpunkter.

Statliga verk, företag och intresseorganisationer

	Inkom datum	Synpunkt
Länsstyrelsen	2022-04-27	Ja
Lantmäteriet	2022-04-12	Ja
Statens Geotekniska Institut	2022-04-08	Ja
Trafikverket	2022-04-07	Ja
E.ON	2022-04-08	Ja
Skanova	2022-03-22	Ja

Kommunala instanser

Barn- och ungdomsförvaltningen	2022-03-01	Ja
Miljökontoret	2022-04-06	Ja

Nedan redovisar kommunen en sammanfattning av de synpunkter som inkommit under samrådet. Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer och ställningstaganden skrivs i *kursiverat* nedanför yttrandet. De som har svarat ”ingen erinran” eller liknande redovisas enbart i tabellen tidigare i dokumentet. Personnamn eller identifierande information anges inte.

Statliga verk, företag och intresseorganisationer

Här redovisas synpunkter som inkommit till kommunen från remissinstanser.

Länsstyrelsen

LÄNSSTYRELSENS SAMMANFATTADE BEDÖMNING

Planförslaget är en flexibel plan som befäster befintlig markanvändning samt tillåter utökning av byggrätten för skola och förskola. Länsstyrelsen anser att planen behöver förtydligas vad avser bland annat hänsynstagande till trafikbuller, åtgärder som säkerställer skydd mot ras och skred samt förekommande naturvärden inom planområdet.

BEDÖMNING ENLIGT KAP 11 PBL

Riksintressen enligt 3 och 4 kap Miljöbalken

Kommunikationer

Trafikverket har pekat ut markreservat för den nya sträckningen av E22 som ett riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8§ Miljöbalken. Väg E22 har idag ett skyddsavstånd på 30 meter där Trafikverket anser att placeringen av nya byggnader är olämpligt. Trafikverket anser i sitt yttrande att det är lämpligt att detta avstånd markeras i detaljplanen med prickmark. Länsstyrelsen bedömer att avståndet till detta skyddsavstånd i huvudsak säkerställs genom detaljplanen.

Länsstyrelsen ser inte att riksintresset är något hinder för den föreslagna detaljplanen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen har inför planarbetet inte tagit fram någon dagvattenutredning. I handlingen finns det beskrivet hur dagvattnet hanteras idag, allmänna förslag på alternativa åtgärder och bedömning gällande befintliga lösningar. Länsstyrelsen bedömer detta som tillräckligt.

I planförslaget finns recipienten beskriven och bedömd. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma att det finns nya fastställda miljö kvalitetsnormer från 2021, vilket bör uppdateras i planbeskrivningen.

Strandskydd

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att området är ianspråktaget och att strandskyddet därför kan upphävas inom planområdet.

Hälsa och säkerhet

Buller

En bullerkartläggning har gjorts och det finns mark reserverad i detaljplanen för eventuella bullerskyddsåtgärder som kan vara aktuella i samband med den nya dragningen av E22 väster om aktuellt planområde. Även hur byggnaderna placeras kan komma i fråga som bullerskydd. Länsstyrelsen bedömer att ambitionen bör vara hög för att skapa utomhusmiljöer som inte blir påverkade av buller. Det förefaller sig lämpligt som det föreslås i detaljplanen att ha

parkering och liknande funktioner i den bullerutsatta västra delen av planområdet medan ytor för lek och pedagogisk verksamhet förläggs till delar av tomten där riktvärdena för skolmiljöer inte överskrids. Detta bör förtydligas i planen. Länsstyrelsen bedömer att kommunen har utrett bullerfrågan i tillräcklig omfattning.

Farligt gods

Länsstyrelsen anser att detaljplanen behöver kompletteras med en utförligare riskbedömning gällande de nya byggnader som redovisas då väg E22 är en utpekad led för farligt gods.

Skydd mot olyckor, översvämning och erosion

Risk för ras skred och erosion

Enligt plan- och bygglagen ska, vid planläggning, hänsyn tas till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning och erosion. Med hänvisning till 2 kap 4–5 § i PBL anser Länsstyrelsen att geotekniska aspekter såsom säkerhetsfrågor avseende skred, ras och erosion ska klarläggas i planeringsskedet.

Statens geotekniska institut, SGI, har getts möjlighet att yttra sig i planärendet. SGI:s yttrande bifogas till aktuellt yttrande. Länsstyrelsen konstaterar att markundersökningarna i viss utsträckning behöver förtydligas innan planläggningen slutförs.

ALLMÄNT OCH RÅDGIVANDE

Planformalia

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens intentioner överensstämmer med nu gällande översiktsplan.

Planen handläggs med standardförfarande. Länsstyrelsen har inga synpunkter på att detaljplanen handläggs med detta förfarande.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

En undersökning om planens miljöpåverkan har utförts. Länsstyrelsen bedömer att detta underlag är väl utfört och delar kommunens bedömning att genomförande av planen inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan.

Gestaltning

Länsstyrelsen berömmar planförslaget för dess reflektion kring gestaltningen i den befintliga miljön på platsen. Det läggs också stor vikt i utformningen av utomhusmiljön och barnperspektivet i planförslaget, vilket Länsstyrelsen ser väldigt positivt på. En skolgård har potential att vara multifunktionell för flera olika målgrupper.

Naturvård

Av planförslaget framgår det inte hur naturmiljön ser ut på platsen eller vad som växer/lever där. Länsstyrelsen bedömer att planförslaget behöver tillföras en kort beskrivning av naturmiljön på platsen och redogöra för observerade naturvärden. I områdets västra del växer äldre tallar vilka bedöms kunna hysa naturvärden och naturvärdesarter. Det är värdefullt att bevara dessa miljöer inom skoltomten.

Miljö- och riskfaktorer

Förorenad mark

Länsstyrelsen har inget att erinra angående förorenade områden. Inga kända föroreningar finns i närheten som skulle kunna påverka. Halterna av barium och kobolt ligger strax över känslig markanvändning, KM men under PSRV och är antagligen naturliga. Dessa ämnen har upptäckts förr i låga halter vid detaljplanläggning på åkermark.

Radon

I de fall det förekommer förhöjda halter av radon kommer radonsäker grundläggning att anläggas. Länsstyrelsen anser det positivt att radon har beaktats i planförslaget.

UPPLYSNING OM TILLSTÅND OCH DISPENSER MED MERA SOM KAN KOMMA ATT KRÄVAS

Arkeologi

En arkeologisk utredning (etapp 1) och en arkeologisk förundersökning har utförts inom större delen av planområdet. Norr om området finns en fornlämning som utgörs av en större boplats (L2009:9299). Genom fyndmaterial har boplatsen daterats till sten- eller bronsålder. Söder om planområdet ligger en kvarn med tillhörande kvarnmiljö (L2008:7885) som utgör övrig kulturhistorisk lämning.

Länsstyrelsen bedömer att inga ytterligare arkeologiska åtgärder behöver utföras i det berörda planområdet.

Länsstyrelsen vill påminna om bestämmelserna i 2 kap. 10 § Kulturmiljölagen. Om fornlämningar trots allt påträffas i samband med arbete på platsen måste arbetet omedelbart avbrytas och anmälan göras till Länsstyrelsen.

Kommentar: Miljö kvalitetsnormer för vatten har uppdaterats i planbeskrivningen. Resonemang i planbeskrivningen gällande risker kring farligt gods har utvecklats, likaså att ytan i väster är lämplig för parkering. Planområdets västra delar föreslås olämplig för byggnation och innehar prickad mark (30 meter från den planerade vägen) på plankartan. På plankartan säkerställs planbestämmelserna m1 – Bullerskyddsåtgärder som vall, plank eller motsvarande får uppföras för att efterfölja rådande riktvärden samt bestämmelsen m2 - Möjlighet till utrymning av byggnader på sida som vetter bort från Europaväg 22 (väster om planområdet) ska säkerställas. Friskluftsintag ska placeras högt och vändas bort från Europaväg 22 (väster om planområdet). Planbestämmelserna m1 och m2 har utökats gälla över flera ytor än tidigare förslag. Beskrivning av naturmiljön inom planområdet har utvecklats i planbeskrivningen. Markundersökningarna och planbeskrivningen har förtydligats avseende skred, ras och erosion (se "Översiktlig geoteknisk undersökning för Hammarspången 1:3", Sweco, revideringsdatum 2022-09-30 samt Kompletterande PM geoteknik 2022-10-03). Kompletteringarna omfattar framtagande av planritning över tidigare utförd bergbesiktning, lodning av Storåns bottenprofil, handhållen sondering i Storån samt kompletterande stabilitetsanalyser i enlighet med synpunkter från SGI.

Lantmäteriet

Delar av planen som bör förbättras

Endast u-område säkerställer inte ledningarna

Genom att lägga markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar s.k. u-område ser kommunen dels till så att det inte blir planstridigt att lägga några underjordiska ledningar inom den aktuella kvartersmarken. Dels att lov inte kan ges lovpliktiga åtgärder som hindrar att ledningarna utförs. Det bildas däremot ingen rättighet genom att kommunen lägger ut ett u-område i planen. För att säkerställa att ledningarna får vara kvar behöver normalt sett ledningsrätt eller servitut upplåtas. Detta är inte beskrivet i genomförandeavsnittet av planbeskrivningen.

Kommentar: Planbeskrivningen har tillförts information kring ledningsrätt.

Statens Geotekniska Institut

SGI:s synpunkter

Enligt plan- och bygglagen ska, vid planläggning, hänsyn tas till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning och erosion. Med hänvisning till 2 kap 4–5 § i PBL anser SGI att geotekniska aspekter såsom säkerhetsfrågor avseende skred, ras och erosion ska klarläggas i planskedet.

Geoteknik

Stabiliteten för planområdet har utretts i det geotekniska PM:et [2]. Baserat på erhållna fältundersökningsresultat och utförda stabilitetsberäkningar bedöms stabiliteten vara tillfredsställande.

Berg i dagen finns enligt [2] i planområdets västra del samt vid släntfot inom angränsande fastighet söder om planområdet. Det saknas dock en redovisning av karterat berg i dagen på en karta, så det är därför ottydligt i vilka delar av södra slänten som stabilitetsrisker kan uteslutas. Det saknas även utförda borrpunkter på den nedre terrassen vid Söderköpingsån inom Hammarspången 1:1 som redovisar jorddjupet inom denna del av slänten. Av denna anledning är det ottydligt om det valda läget för beräkningssektionen (sektion C-C) kan anses utgöra kritisk sektion för planområdet, dvs. om det kan finnas sektioner i andra delar av området med lägre stabilitet. Exempelvis så tillåts byggnadslaster närmare släntkrön väster om sektion C-C.

I redovisad beräkningssektion tangerar kritiska glidytor bergytan längs större delen av slänten. Modelleringen av bergytans nivå kan därför antas ha direkt påverkan på det erhållna beräkningsresultatet. Det saknas dock sonderingar i slänten som verifierar den antagna bergnivån. SGI anser att den osäkerhet som finns avseende bergytans nivåer behöver beaktas i [2]. Detta kan till exempel göras genom verifiering av antagna nivåer med kompletterande fältundersökningar, genom känslighetsanalys eller på annat sätt som bedöms vara lämpligt.

Vattendjupet har i beräkningarna antagits uppgå till 3 m, vilket baseras på uppgifter från kommunen. SGI anser att vattendjupet behöver verifieras. I den marktekniska undersökningsrapporten [3] i figur 3 redovisas härledda värden för lerans odränerade skjuvhållfasthet. Värdena varierar generellt mellan ca 40–50 kPa. Dessa överensstämmer dock inte med de odränerade skjuvhållfastheter

som redovisas i CPT-utvärderingen. SGI anser att en översyn av hållfasthetsvärden bör göras i [3].

I beräkningarna baseras den valda odränerade skjuvhållfastheten (50 kPa) på CPT-sonderingen i borrhypunkt 21S10.1 Skredkommissionens rapport 3:95 anges följande avseende värdering av hållfasthetsvärden från CPT-sondering:

"...hållfasthetsvärden bör inte användas utan kompletterande undersökningar om de inte är så höga att det klart framgår att inga stabilitetsproblem föreligger" (s. 5.17).

SGI anser att den osäkerhet i utvärderad skjuvhållfasthet som medföljer då enbart CPT-utvärderingar använts vid bestämning av hållfasthet behöver beaktas i [2]. Detta kan till exempel göras genom verifiering av erhållna värden med annan metod, genom känslighetsanalys eller på annat sätt som bedöms vara lämpligt.

SGI anser att eventuell förekomst av pågående erosion i Söderköpingsån behöver klarläggas. Vid förekomst av erosion försämras släntstabiliteten över tid och kan i vissa fall medföra att stabiliteten blir otillfredsställande. Om det finns pågående erosion behöver dess påverkan på släntstabiliteten utredas för en tidsperiod motsvarande bebyggelsens förväntade livslängd.

Övriga beräkningstekniska synpunkter:

Trafiklast saknas i beräkningssektionen, såväl inom Hammarspången 1:3 som 1:1. Om trafiklast finns och/eller kommer finnas även för planerade förhållanden behöver dessa införas på pådrivande sidan av de beräknade glidyterna.

Bergteknik

I [2] framgår att det finns eventuella bergslänter inom planområdet som inte har besiktigats pga. att de var otillgängliga. SGI anser att det är lämpligt att först kartera berg i dagen och därefter anlita en bergtekniskt sakkunnig om det visar sig förekomma branta bergslänter, så att denne kan bedöma stabiliteten och eventuellt behov av åtgärder.

Kommentar: Efter samråd har Sweco kompletterat de geotekniska handlingarna i enlighet med synpunkter från SGI. Översiktlig geoteknisk undersökning har reviderats 2022-09-30 och Kompletterande PM geoteknik 2022-11-07 har upprättats. Kompletteringarna omfattar framtagande av planritning över tidigare utförd bergbesiktning, lodning av Storåns bottenprofil, handhållen sondering i Storån samt kompletterande stabilitetsanalyser. Kompletterande inmätning och manuella undersökningar visar att förutsättningarna är gynnsammare än vad som antagits i tidigare skede. Storåns bottenivåer är högre och ingen lös lera förekommer vid släntfoten under de översta bottensedimenten. Erosionsrisken bedöms vara låg i och med att Storån är dämnd nedströms området och vattnet normalt är relativt stillastående. Även beaktande vattenföring enligt SMHI:s mätdata från centrala Söderköping bedöms erosionskänsligheten vara låg med hänsyn till att ån är bred på aktuell sträcka vilket ger en låg vattenhastighet.

Den samlade bedömningen är att den berörda slänten är stabil för befintliga förhållanden och att planerad byggnation kan utföras utan stabilitetsbärande åtgärder. Kompletterande känslighetsanalyser visar att en kombination av flera ogynnsamma scenarion krävs för att släntstabiliteten ska bli otillfredsställande (djup bergnivå som inte påverkar glidytan, lerlager ovanpå moränen i slänten, förhöjd vattentrycknivå i slänten med samtida låg vattennivå i ån, låg friktionsvinkel i moränen). Att dessa ogynnsamma parametrar skulle sammanfalla bedömer Sweco som osannolikt.

Planbeskrivningen har kompletterats med information från de reviderade geotekniska handlingarna.

Trafikverket

RIKSINTRESSEN

Trafikverket har pekat ut den nya dragningen av E22 som ett riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § Miljöbalken. Väg E22 har idag ett skyddsavstånd på 30 meter där Trafikverket anser att placeringen av nya byggnader är olämpligt och Trafikverket anser att det är lämpligt att detta avstånd markeras i detaljplanen med prickmark.

FARLIGT GODS

Trafikverket anser att detaljplanen behöver kompletteras med en riskbedömning gällande de nya byggnader som redovisas då väg E22 är en utpekad led för farligt gods.

Kommentar: Se svar under kommentar till länsstyrelsen ovan.

E.ON

E.ON har markförlagda ledningar inom föreslaget u-område och en nätstation inom föreslaget E-område. Kablarnas exakta läge måste säkerställas innan markarbete påbörjas. Kabelvisning beställs via E.ONs kundsupport.

Eventuell flytt av E.ONs anläggningar bör samrådats så tidigt som det är möjligt.

Kommentar: Noteras.

Skanova

Skanova har markförlagda teleanläggningar i osäkert läge inom detaljplaneområdet. Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den. Kabelanvisning beställs via Ledningskollen.

Kommentar: Noteras.

Kommunala instanser (plangruppen)

Barn- och ungdomsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningen är positiva till planförslaget. Det bidrar till att fler barn och elever får förbättrade förutsättningar för en god lärmiljö både inomhus och utomhus. Waldorfskolan bidrar till att det finns en förskola och skola inom det geografiska området Broby.

Riskerna som förvaltningen vill lyfta är trafiken till och från förskola och skola. Trafiksituationen är belastad vid hämtning och lämningstider i förskola och skola. Den har dock minskat betydligt då kommunala skolan i Broby är flyttad till Bergaskolans område samt förskolan till Albogaområdet. Denna fråga är viktig att beakta i framtida planering om det blir aktuellt att kommunen återstartar en förskola eller skola i området.

Kommentar: Noteras.

Miljökontoret

För att minimera bullernivåerna inom planområdet, för att säkerställa skolgårdens lämplighet, bör huskroppar placeras strategiskt. Byggnader kan användas för att skärm av och skapa tystare innegårdar.

Som skolan fungerar idag är skolgården till stor del kuperad med gott om naturligt solskydd men förskolegårdarna till två av avdelningarna är väldigt små och helt utan skugga så dom i dagsläget får använda parasoll. Förskolegårdarna är även helt utan kupering. Den förskoleavdelning som ligger ner mot vattnet är bra. Man bör så långt som möjligt bevara och utnyttja naturliga solskydd i form av träd och höjder.

Skolgårdens yta bör beaktas i förhållande till antal friyta per barn.

Kommentar: Text om skuggning för förskolegårdarna läggs till i planbeskrivningen. Övriga delar är redan beskrivna i planhandlingarna och föranleder inte några ändringar av planhandlingarna.

Medverkande:

Martin Larsheim, planarkitekt Söderköpings kommun

Freddie Håkansson, planarkitekt Metria AB